

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΤΟΥ ΑΣΗΜΑΝΤΟΥ

Τη μνημειακότητα της φύσης εξυμνεί ο Βασίλης Σταύρου μέσα από μια σειρά ποιητικών έργων που δημιούργησε την τελευταία δεκαετία. Συμβολικά τοπία τα οποία μιλούν για τη ζωή και το θάνατο, ην ανακύκλωση και την αναγέννηση του σύμπαντος, την ομορφιά της φθοράς και τη φευγαλέα υπόσταση του αέναου χρόνου.

Οι πίνακες του Σταύρου φέρνουν στο επίκεντρο την Ηρακλείτεια ενότητα των αντιθέσεων και την κοσμική αρμονία που συνεπάγεται από την συνύπαρξη αυτή. «Μοναχική πορεία» αποκαλεί ο ίδιος την καλλιτεχνική διαδικασία του, μια διαδικασία που συνυφαίνει την αντικειμενικότητα της οπτικής αντίληψης με την υποκειμενική ερμηνεία των προσωπικών βιωμάτων και τον δυτικό ορθολογισμό με την ανατολική μεταφυσικότητα. Οι εικόνες του διεισδύουν στην απλή καθημερινότητα του φυσικού περιγύρου και ανασύρουν τις αδιάλειπτες εναλλαγές και πολύπτυχες χροίες του ελληνικού τοπίου.

Βαθύς γνώστης και της χαρακτηριστικής ο Σταύρου κατασταλάζει σε αυτούς τους πίνακες σε ένα ύφος γραφής το οποίο πρωτότυπα παντρεύει τις φωτομηχανικές μεθόδους με την τέχνη της ζωγραφικής για να παράγει ρεαλιστικά έργα με αφηρημένες προεκτάσεις. Χρησιμοποιεί τις μεταξοτυπικές και φωτομηχανικές τεχνικές όπως έκαναν οι αμερικάνοι ποπ-καλλιτέχνες Robert Rauschenberg, Andy Warhol κ.ά., αλλά σε αντίθεση με αυτούς το τύπωμα δεν αποτελεί το τελικό εικαστικό αποτέλεσμα αλλά τη χειρονομακή ενδιάμεση κίνηση στην πορεία της εξέλιξης του πίνακα. Η χαρακτηριστική δεν εφαρμόζεται για την τεχνική της εμβέλεια αλλά για την εκφραστική της δύναμη και τον αισθητικό της πλούτο. Ο Σταύρου επεξεργάζεται πρώτα χρωματικά το ζωγραφικό πεδίο του με ελεύθερες εξπρεσιονιστικές πινελιές έχοντας στο νού του την τελική σύνθεση. Πολλαπλές στρώσεις μπογιάς κατακλύζουν τον καμβά αφήνοντας να διαφαίνονται οι παλίμψηστες χειρονομίες πριν εισαχθούν τα φωτογραφικά στοιχεία που συγκεκριμενοποιούν την εικονογραφία του έργου.

Συχνά καταγράφει το ασήμαντο, στρέφοντας την προσοχή του θεατή στο κρυφό μεγαλείο του ενός διαβρωμένου κομματιού ξύλου γεμάτο από λειχήνες, στην γλυπτική οντότητα ενός βυθισμένου στο φθινοπωρινό έδαφος, γέρικου παλουκιού ή στη σιωπηλή κίνηση των μούσκλων. Παραλλάσσει, ενίοτε, τις συνθέσεις του και αναπαριστά τα ίδια αρχέγονα μοτίβα σε διαφορετικές στιγμές του χρόνου προσδίδοντας στο χρώμα σαφή συμβολική διάσταση. Το νεκρικό τοπίο εμπλουτίζεται με διακριτικές, αισιόδοξες νότες καθώς το ελάχιστο πράσινο χορτάρι μαρτυρά την επικείμενη άνθιση της φύσης και τανάπαλιν.

Ο Σταύρου προσφέρει στο θεατή ρεαλιστικές σκηνές, οικείες σε όλους που απαρτίζονται όμως από αμέτρητες αφηρημένες χρωματικές και καλλιγραφικές επεμβάσεις. Προβάλλει το εικονικό στοιχείο μέσα από ανεικονικές γραφές ενώ καμια φορά, απομονώνοντας και μεγεθύνοντας στο έπακρο μια αληθοφανή λεπτομέρεια, ποιητικά μεταλλάσσει τη ρεαλιστική σε αφηρημένη εικόνα στην οποία κυρίαρχο ρόλο παίζουν οι ματιές, οι υφές και γενικότερα, οι καθαρά ζωγραφικές ποιότητες. Οι πίνακες συλλαμβάνουν και καταγράφουν το φως, αποκρυσταλλώνουν τη διαχρονική και, ταυτόχρονα, εφήμερη υπόσταση του κοσμικού βασιλείου και αναπαράγουν έντεχνα και με ψευδαισθησιακό τρόπο την ατμόσφαιρα που περιβάλλει τα τοπία αυτά της μοναξιάς. Ξυπνούν τις μνήμες από τη λήθη, θυμίζοντας τους δικούς του μοναχικούς περιπάτους σε ανθισμένα λιβάδια και μυστικά μονοπάτια γεμάτα όμορφες εκπλήξεις. Θα έλεγε κανείς πως τα έργα του Σταύρου είναι τόσο βιωμένα που σχεδόν καταφέρνουν να αναδώσουν τις ευωδιές της φύσης, να εκπέμψουν τους απαλούς ήχους της κίνησης του ανέμου και να μεταδώσουν στον θεατή τη γαλήνη και την αγριότητα του ελληνικού τοπίου.

2003 -Μπία Παπαδοπούλου Ιστορικός τέχνης